

Okt. Hansen: Den ærede Ordfører meddelte, at der med Hensyn til Valget i 9de Kreds, hvor Konseilspræsident og Finanzminister Estrup til Skaføgaard og Indenrigsminister H. P. Sengerslev til Marselisborg ere valgte, er fremkommet en Klage, som gaar ud paa, at da disse Mænd ikke havde havt Bopæl i Kredsen i det sidste Aar, vare de ikke valgbare i Kredsen. Den ærede Ordfører meddelte, at man ikke havde tillagt denne Klage Betydning, uagtet han samtidig oplyste, at Klagen er støttet paa, at der under en Retsfag er af en Sagfører afgivet Proceserklæringer, der gif ud paa, at Konseilspræsidenten ikke havde Bopæl i vedkommende Kreds. Jeg kjender tilfældigvis den Sag, det dreier sig om. Jeg har liggende for mig Ekstraktudskrift af de Indlæg, som Konseilspræsidenten har ladet fremlægge i den nævnte Sag, og det forekommer mig, at de Erklæringer, som ere fremkomne der, ere af en saa bestemt og afgjørende Karakter, at vi ikke uden videre kunne sætte denne Klage til Side og lade Valgene passere. Den ærede Ordfører bemærkede, at det maatte anses notorisk, at de to Herrer havde havt Bopæl respektive paa Skaføgaard og Marselisborg i tidligere Tid, og at der ikke forelaa Noget, der kunde bevirke, at denne Notorietet nu maatte siges ikke længer at være til Stede. I alt Fald, sagde den ærede Ordfører, maatte der oplyses Omstændigheder, som kunde bevirke, at man maatte komme til en anden Opfattelse nu end for 16 Aar siden, da de Herrer, i alt Fald Konseilspræsidenten, blev Ministre. Naar, 16 Aar ere en lang Tid, der kan ske og er sket Meget i den Tid, og der kunde navnlig meget let være sket den Ting, at Konseilspræsidenten, som den Gang havde Bopæl paa Skaføgaard, nu ikke længere havde Bopæl der. Men naar man nu spørger, om der foreligger Omstændigheder, skal jeg ikke nægte, at det, at Konseilspræsidenten i en Retsfag for temmelig kort Tid siden, i 1888, har ladet sin Sagfører i 3 Indlæg paa det allerbestemteste erklære, at han ikke har Bopæl paa Skaføgaard, dog vel er en Omstændighed, som maa kunne bringe til at drage det Faktum noget i Tvivl, om Konseilspræsidenten virkelig har Bopæl paa Skaføgaard. I alt Fald, naar jeg har liggende for mig i

en Retsfag Konseilspræsidentens Erklæringer gjennem hans Sagfører om, at han ikke bor paa Skaføgaard, kan jeg ikke uden videre her som Landsthingsmand være med til at stemme for, at han dog betragtes som boende paa Skaføgaard. Den ærede Konseilspræsident maa selv bedst vide, hvor han boer, om han bor der ogsaa. For at de Herrer kunne se, at det er en virkelig absolut Erklæring, ikke en Erklæring i en snæver Bending under en Proces, men en virkelig bestemt Erklæring med Hensyn til Bopæls-spørgsmaalet paa den Tid, kan det maa ske være mig tilladt at oplæse nogle Passager af disse Indlæg. Modparten havde sagt netop det samme som nu den ærede Ordfører: „Det er notorisk, at han bor paa Skaføgaard, og det troede jeg, at Modparten vidste“. Saa svarede Konseilspræsidentens Sagfører i et Indlæg, fremlagt i Kongssø Sønderhald og Østerlisberg Herreders Ret den 21de August 1888: „Jeg antog, at Indstævnte, der bor tæt ved Skaføgaard, vidste Bested om, at Citanten ikke har Bopæl paa denne Eiendom. Jeg skal benægte, at Citanten har Domicil paa Skaføgaard. — — Det er notorisk, at han har Domicil i Kjøbenhavn. — — — Han maa omtrent hver eneste Søndag møde i Finanzministeriet. — — — Ganske vist eier han de 2 Eiendomme, Kongsdal paa Sjælland og Skaføgaard i Sylland, men han har ikke fast Bopæl paa nogen af dem, hans Nærboerelse der er nærmest at betragte som et Besøg — — — Han bor utvivlsomt i Kjøbenhavn og kan ikke bo andet Steds paa Grund af hans Forretninger i Statens Tjeneste. Han er ikke paalignet Stat efter Formue og Leilighed i Hvilsager Sogn, hvori Skaføgaard ligger, ifr. Lov af 6te Juli 1867 § 21, hvormod han er paalignet personlig Stat i Kjøbenhavn“. I det andet Indlæg, fremlagt den 16de Oktober 1888, siger Konseilspræsidentens Sagfører: „Med Hensyn til Citantens Domicil fastholder jeg mit tidligere — — — Han kan ikke bo i Sylland, naar han daglig skal udføre de ham som Minister paahvilende Forretninger i Kjøbenhavn. At Citanten er optagen paa Valglisten i Hvilsager Sogn, benægtet jeg, idet jeg fremlægger en Skrivelse fra Kjøbenhavns statistiske Kontor, der viser, at Citanten er opført paa de Kjøbenhavnske Valgliste over Valgberettigede til Rigs-